

HOLOKAUST PROJEKT – pripremile Mirjana Kamber, prof. povijesti i etike i Nikolina Dolfić, dipl. knjiž., prof. soc.

RAZREDNI ODJELI: 1.-4. razreda SŠ

MEĐUPREDMETNA KORELACIJA: Povijest, hrvatski jezik, etika, politika i gospodarstvo, KIMOO

MEĐUPREDMETNA TEMA: Građanski odgoj i obrazovanje

ISHODI:

SŠ HJ C 4.1. Učenik kritički procjenjuje utjecaj medijskih tekstova na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja

SŠ POV A 4.1. Učenik prosuđuje odnose različitih društvenih skupina te dinamiku društvenih promjena u Hrvatskoj, Europi i svijetu u prvoj polovici 20. Stoljeća

SŠ ETK B 2.1. Poštuje ljudska prava i zauzima se za etičke vrijednosti

SŠ PG C. 1 Učenik procjenjuje i promiče zaštitu i razvoj ljudskih prava te sudjelovanje građana u razvoju demokratskih odnosa

OČEKIVANJA MEĐUPREDMETNIH TEMA:

GOO A 4.1/5.1. Aktivno sudjeluje u zaštiti i promicanju ljudskih prava

GOO A 4.5/5.5 Promiče prava nacionalnih manjina

RAZRADA ISHODA:

- prosuđuje uzroke, obilježja i posljedice antisemitizma u Hrvatskoj, Europi i svijetu te holokaust, progone i stradanja ljudi u totalitarnim režimima na rasnoj, ideološkoj i vjerskoj osnovi
- prihvaća, organizira i primjenjuje etičke vrijednosti kao kriterij u promišljanju o pravima i slobodama drugih te u djelovanju prema drugima
- istražuje ljudska prava, definira pojam prava na ljudsko dostojanstvo i objašnjava da ono pripada svima bez obzira na različitosti
- shvaća kako su stereotipi i predrasude povezani i kako mogu dovesti do pojednostavljenih, ali također nepoštenih i krivih stajališta o pojedincima, skupinama ljudi

AKTIVNOSTI UČENIKA:

- gleda animirane filmove i kratke filmove te iznosi dojmove
- povezuje filmove s temom nastavnog sata
- izražava vlastite stavove i osjećaje
- radi na izvorima i materijalima

MOTIVACIJSKI DIO SATA

Nastavnik/ica postavlja učenicima pitanja na koja oni odgovaraju:

1. Što znači latinska izreka *Historia magistra vitae est*? Slažete li se s tom izrekom i zašto?
2. Koji su totalitarni režimi obilježili 20. stoljeće?
3. Što znate o tim režimima?
4. Kako su se ponašali građani u tim totalitarnim režimima? Jesu li bili pretjerano pasivni i jesu li šutke promatrali ono što se događa njihovim sugrađanima?

GLEDANJE ANIMIRANOG FILMA „Prvo su došli“ (1:10) <https://vimeo.com/360245694>

IZNOŠENJE DOJMOVA UČENIKA

(nastavnik/ica učenicima podijeli tekst pjesme „Prvo su došli“ autora Martina Niemöller-a)*

prilog 1

Nastavnik/ica postavlja pitanja na koja učenici odgovaraju:

1. Je li vam se film svidio, zašto?
2. Koja je tema filma? (Diskriminacija, totalitarni režimi, pasivnost ljudi koji se ne odluče suprotstaviti vlastima koje ograničavaju ljudsku slobodu)
3. Nabrojite skupine ljudi koje se spominju u filmu. (Židovi, komunisti, katolici, sindikalisti)
4. Na temelju kojih motiva se te osobe prepoznaju u filmu? (Židovi Davidova zvijezda, komunisti crvena odjeća, katolik je svećenik u halji, a sindikalisti nose transparente)
5. Kako su prikazani policajci i zašto? (uvijek u istoj odori jer uvijek postoje slijepi izvršitelji koji će se pokoravati naputcima vlasti.)

Nastavnik/ica podijeli učenicima fotografiju na kojoj su različite oznake koje su za vrijeme holokausta nosile skupine ljudi koje su nacisti smatrali nepoželjnima. Učenici na temelju fotografije trebaju uočiti koje su to sve bile skupine ljudi (Židovi, Romi, homoseksualci, hendikepirani, politički zatvorenici...) * **prilog 2**

6. Jeste li primijetili koja se knjiga nalazi na polici kad na kraju filma odvede i naratora? Što znate o toj knjizi? (Knjiga je Mein Kampf koju je napisao Adolf Hitler u kojoj je iznio svoju ideologiju i buduće planove za Njemačku.)

GLAVNI DIO SATA – ROMI ZA VRIJEME HOLOKAUSTA

Učenicima će nastavnik/ica podijeliti **prilog 3** s tekstovima o Romima i Sintima za vrijeme Holokausta, zatim priču o djevojčici, romkinji Setteli Steinbach i tekst o Romima danas. Nakon što svi pročitaju tekstove, nastavnik/ica ostavlja učenicima mogućnost komentiranja i postavljanja pitanja.

Učenicima će se nakon rasprave prikazati kratki film „Romi“ (4:34):

<https://projektdrugi.hrt.hr/dokumentarni-filmovi/projekt-drugi-romi/>

Odmah nakon prikazat će im se animirani video „Predrasude i stereotipi“ (1:38):

<https://projektdrugi.hrt.hr/animirani-filmovi/projekt-drugi-predrasude-i-stereotipi/>

Nakon pročitano i pogledano nastavnik/ica učenicima ostavlja mogućnost komentiranja i postavljanja pitanja.

ZAVRŠNI DIO SATA

1. Učenici će u već kreirani padlet https://padlet.com/tssm_knjiznica/o3qxn3fxp8qfhxi9 napisati svoje misli i poruke na temu koja je obrađena na satu. **(obvezni dio, motivirati učenike)**

Nastavnik/ica daje uputu učenicima: Ne zaboravite se potpisati pored svoje poruke i navesti razred. Poruka/misao mora sadržavati i podatke o osobi, događajima, mora biti vidljivo o kome i čemu pišete (i nekome tko nije čitao što i vi). Npr.

2. Učenici će samovrednovati naučeno na način da će navesti jednu činjenicu o Romima, jedan problem s kojim se Romi suočavaju i ponuditi moguće rješenje za problem. * **prilog 4 (neobvezni dio)**

POPIS PRILOGA:

Prilog 1. Tekst pjesme „Prvo su došli“ autora Martina Niemöller-a

Prilog 2. Identifikacijske oznake

Prilog 3. Tekstovi – Romi za vrijeme Holokausta, Anna Maria 'Settela' Steinbach-Djevojka s maramom i Romi danas

Prilog 4. Tablica za samovrednovanje

IZVORI:

Holocaust memorial day trust. Anna Maria 'Settela' Steinbach.

<https://www.hmd.org.uk/resource/anna-maria-settela-steinbach/> (pristupljeno 24.1.2021.)

Baumgartner, Gerhard. *Sudbina europskih Roma i Sinta tijekom Holokausta*.
<https://www.romasintigenocide.eu/hrvatski/za-nastavnike> (pristupljeno 24.1.2021.)

Bobarić, Sindirela. *Genocid nad Romima u Drugom svjetskom ratu*. Romi.hr
<http://romi.hr/vijesti-rnv/hrvatska/genocid-nad-romima-u-drugom-svjetskom-ratu>
(pristupljeno 24.1.2021.)

Filmska naSTAVa <https://filmskanastava.hfs.hr/portfolio/prvo-su-dosli-dusa-na-prodaju/>
(pristupljeno 24.1.2021.)

Kratki animirani film "Prvo su došli" <https://vimeo.com/360245694> (pristupljeno 24.1.2021.)

Projekt Drugi – nastavne pripreme <https://projektdrugi.hrt.hr/nastavne-pripreme/>
(pristupljeno 24.1.2021.)

Projekt Drugi „Predrasude i stereotipi“ <https://projektdrugi.hrt.hr/animirani-filmovi/projekt-drugi-predrasude-i-stereotipi/> (pristupljeno 24.1.2021.)

Projekt drugi „Romi“ <https://projektdrugi.hrt.hr/dokumentarni-filmovi/projekt-drugi-romi/>
(pristupljeno 24.1.2021.)

Holocaust Timeline: Teacher's Handbook (2009) Holocaust Education Trust, Ireland.